

ט
(ז) וַיִּשְׁלַח אֶת־הָעֹרֵב וַיֵּצֵא יְצוֹא וַיָּשׁוּב עַד־יִבְשֶׁת הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ:
וַיִּשְׁלַח ית עֲרָבָא וַנְּפַק מִפֶּק וַתֵּיב עַד
דַּיבִּישׁוּ מַיָּא מֵעַל אַרְעָא:

כש"י יצוא ושוב • הולך ומקיף סביבות התבה, ולא הלך בשליחותו, שהיה חושדו על בת זוגו, כמו ששנינו ב'אגדת חלק' (סנהדרין קח). עד יבשת המים • פשוטו כמשמעו, אבל מדרש אגדה: מוכן היה העורב לשליחות אחרת, בעצירת גשמים בימי אליהו, שנאמר (מלכים א יז): 'והעורבים מביאים לו לחם ובשר'.

(ח) וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה מֵאֶתוֹ לִרְאוֹת הַקָּלוּ הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הָאָרֶץ:
ח וַיִּשְׁלַח ית יוֹנָה מִלְּוֹתָהּ לְמַחֲזִי הַקָּלִיאוּ
מַיָּא מֵעַל אֶפְי אַרְעָא:

כש"י וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה • לסוף ז' ימים, שהרי כתיב: "וייחל עוד שבעת ימים אחרים". מכיל זה אתה למד שאף בראשונה החיל ז' ימים. וַיִּשְׁלַח • אין זה לשון שליחות, אלא לשון שליח, שלחה ללכת לדרפה, ובזו יראה אם קלו המים, שאם תמצא מנוח, לא תשוב אליו.

(ט) וְלֹא־מִצָּאָהּ הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף־רַגְלָהּ וַתָּשֶׁב אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה בַּיָּמִים עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁלַח יְדוּ וַיִּקְחָהּ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה:
ט וְלֹא אִשְׁפַּחַת יוֹנָה מְנוּחַ לְפָרְסַת רַגְלָהּ
וַתִּבֵּת לְוֹתָהּ לְתִבְוֹתָא אַרְי מַיָּא עַל אֶפְי כָּל
אַרְעָא וְאוּשִׁיט יְדָהּ וַנְּסַבְהּ וְאַעִיל יְתָהּ
לְוֹתָהּ לְתִבְוֹתָא:

(י) וַיִּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרַיִם וַיִּסַּף שִׁלְחָ אֶת־הַיּוֹנָה מִן־הַתֵּבָה:
י וְאוּרִיף עוֹד שְׁבַעַת יוֹמִין אַחֲרַנִּין וְאוּסִיף
שִׁלַּח ית יוֹנָה מִן תִּבְוֹתָא:

כש"י וַיִּחַל • לשון המתנה, וכן (איוב טז): "לי שמעו ויחלו", והרבה יש במקרא.

(יא) וַתָּבֵא אֵלָיו הַיּוֹנָה לַעַת עָרֵב וְהִנֵּה עֹלֵה־זֵית טָרֵף בְּפִיהָ וַיַּדַּע נֹחַ בַּיָּקָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ:
יא וְאָמַת לְוֹתָהּ יוֹנָה לַעֲדַן רַמְשָׂא וְהָא טָרֵף
זֵיתָא תְּבִיר נְחִית בְּפוּמָהּ וַיַּדַּע נֹחַ אַרְי
קָלִיאוּ מַיָּא מֵעַל אַרְעָא:

כש"י טָרֵף בְּפִיהָ • אומר אני שזכר היה, לכן קוראו פעמים לשון זכר ופעמים לשון נקבה, לפי שכל יונה שבמקרא לשון נקבה, כמו (שיר השירים ה): "כיונים על אפיקי מים רוחצות", (יחזקאל ז): "כיוני הגאיות כלם הזמות", (הושע ז): "כיונה פותה". טָרֵף • חטף, ומדרש אגדה: לשון מזון, ודרשו (עירובין יח): בפייה, לשון מאמר. אָמַרָה: 'יהיו מזונותי מורין פזית בגדו של הקדוש-ברוך-הוא, ולא מתוקין כדבש בידי בשר-ודם'.

(יב) וַיִּיחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרַיִם וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה וְלֹא־יִסְפָּה שׁוֹב־אֵלָיו עוֹד:
יב וְאוּרִיף עוֹד שְׁבַעַת יוֹמִין אַחֲרַנִּין וַיִּשְׁלַח
ית יוֹנָה וְלֹא אוּסִיפַת לְמַתוּב לְוֹתָהּ עוֹד:

כש"י וַיִּיחַל • הוא לשון ויחל, אלא שזה לשון ויפעל וזה לשון ויתפעל: ויחל, וימתן. וַיִּיחַל, ויתמתן.

למאור, גם פָּרַם עתידין לעשות מפירותיו נסכים. ומיהו יש לומר שפָּרַם היה לו תקנה בהכנסת ומורות לתיבה, אבל לזית לא היה יכול נח לעשות תקנה זו, כי התיבש בשנת המבול, יותר מפרם, ולכך נשאר זית ולא פָּרַם: תורה ד (יא) וְהִנֵּה עֹלָה זֵית טָרֵף בְּפִיהָ. מלשון כל טרפי צמחה תיבש (יחזקאל י ט), שהוא מתפרש סמדר, ולכך ידע נח

כי קלו המים, שאם לא בן אלא עלה גדול, מנא ידע, והלא שמא על המים מצאו, אלא לפי שראוהו סמדר ידע שמאילן נטלו: תורה יב